

„נפל בקרב...“

רב־אלוף חיים לסקוב

(באש תלולת־מסלול). „מארבי־אש“ כאלה דרכם לגרום לאבידות רבות. אכן, אף מצב־דברים זה ידוע למדי — ובכל זאת...

● מצב שלישי הוא זה כאשר מניחים לליקויים בהכנות נגד הפתעה — ומסתפקים במס־שפתים מילולי לחשיבות האבידות, התצפית וכוננות כלי־הנשק. והרי הסתננות אויב, ולו אף של בודדים בלבד — גורמת תכופות לאבידות רבות. אף זה ענין הידוע לכל בכל צבא וצבא — ובכל זאת...

● ליקויי שלושת המצבים הנ"ל — המשותף שבהם הוא כי כולם מגבירים את יעילות אש האויב על־ידי כך שמציגים לפניו מטרה כדאית ונוחה לפגיעה. אולם ישנו מצב רביעי — שמקורו בליקוי ניהול קרב־האש נגד האויב להשגת העליונות עליו. בסוג זה נכללים, למשל, ליקויים בתצפית ובהאזנה ובתצפית על־ידי אש, שכולם פותחו כדי לאכן באמצעותם את האויב — למנוע ממנו, על־ידי מכת־אש מתאימה, הן את חופש השימוש בנשק־הוא והן את חופש תנועתו שלו; ובדרך זו לפתוח הזדמנויות להשמידו. למעשה המדובר כאן הוא במצב־ביים בהם יכולים אנו לאלץ את האויב כי ימצא הוא באותם תנאים הקשים אל מול יתרונות־אש שלנו ופגיעותיה.

אכן, יצדק האומר כי קרב־האש — יש בו הרבה מהטכניקה; אבל, עם זאת, לא פחות תלוי הוא באמנות הפעלתו. כשלוך בקרב־האש גורם לאבידות רבות בדרגים הנתונים תדירות במגע־לחימה. גם זה ידוע; אבל...

● ברם, ישנו גם מצב חמישי, הגורם תכופות לריבוי אבידות. אף הוא, כאלה הקודמים, קשור, כמובן, בגורם האש: גייסות־תוקפים, למשל, נעים מאחרי מסך אש־מסייעת ובעקבותיו — אבל

יש הניגשים לנושא אבידות ונפגעים בקרב דרך השאלה: „כיצד למנוע אבידות בקרב?“ ואילו למודי הנסיון שואלים: „כיצד להקטין אבידות אלו ככל האפשר?“ הגישה השניה היא הנכונה; שהרי אפילו בדרכים אי־אפשר למנוע תאונות — ומה עוד במלחמה ובקרב.

ניתוח מצבים במלחמה שבהם נגרמו אבידות רבות מלמד על הסיבות שגרמו להן; והסיבות מורות ממילא על הדרכים להקטנת מספר האבידות.

הבה וננסה להדגים לקחי־עבר אלה — שהם גם בגדר לקחים־לעתיד — על־ידי מספר מצבים אופייניים, שכמותם ידועים היטב מנסיונם של צבאות.

● מצב ראשון — וחמור ביותר — אפשר להגדירו כפרי רשלנות בעלמא. כך, למשל, כאשר חיילים נמצאים בשטח חשוף לאש האויב — והולכים זקופים, במקום לזחול; צופים מעל למסתור, במקום לצפות דרכו, או לפחות מעברו המוצל; מקימים ללא־הכרח רעש, מעלים עשן המושך תשומת־לב האויב (ואשו), אין מקפידים על כללי הסוואה; נעים בצפיפות — במקום לנוע ברנחים מספיקים בין איש לאיש ובין חוליה לחוליה; במקום לזחול אל העמדה — נכנסים לתוכה „כמו למטה“, ואין מחליפים ככל־האפשר עמדות־אש לאחר שכבר ירו מהן — ועוד ועוד. וברור: כל המצבים האלה נותנים לאויב לא רק מטרה כדאית, אלא מטרה שקל לפגוע בה ללא מאמץ מיוחד או נשק מיוחד. ודאי — אין כל חדש בנאמר כאן, אך דוקא משום כך מדאיגה כיום צבאות רבים התופעה, הידועה מאז, כי על אף שאין כאן חידוש, והדברים ידועים לכל — עדיין מוסיפים גורמים כאלה ליצור מצבים שלעתים מביאים לאבידות כבדות.

● מצב אופייני שני הוא זה בו אין מנצלים את כל צורות המסתור — אלו המתקררות ואלו היזומות — שהנן אפשריות בנסיבות הקיימות. למשל: אי־ניצול תנאי־ראות גרועים לצורך תנועה או היעדר שימוש נכון בעשן; וכן אי־שימוש — במצבים של חוסר ברירה — בעצמת־האש כמחסה לתנועה מהירה. ליקויים אלה מאפשרים לאויב בעל תצפית טובה ובעל־„עין“ לקרקע מתאים להכין מארבי־אש לכל תנועה שתתגלה בפרצות של מסתור, ואף ירי מכוון לתוך המסתור עצמו או מעליו

וחששותיו לפעול במלוא תנופת ההתקפה — וביחוד כאשר אגפיו חשופים. לעומת זאת, אילו היה לו עומק — לא היה צריך לחשוש לאגפיו. אך כתוצאה מן המצב בו הוא נתון, נובע אצלו קצב-התקדמות הססני — שאין כמוהו נוה לאש האויב.

לא יקשה לחזות מראש מצבים מסוגים אלה, ועוד שכמותם. אימון בלתי מספיק בשיתוף הפעולה רגלים-שריון-ארטילריה חושף את הרגלים לאש שטוהת-מסלול; את הטנקים — לאש נגד-טנקים; ואת הארטילריה — לפגיעת טנקים. כך, למשל, עוצבות-שריון שאינן מאומנות דיין למעבר מהיר להגנה — חושפות אף הן את עצמן, בשלב-מעבר כזה, לאבידות רבות. מה הן המסקנה והעצה? אחת היא התשובה — ואף היא אינה חדשה — להציג דרישות, לשקוד ולהקפיד. הדרך הבדוקה והמנוסה — הלא היא האימון הריאליסטי והאינטנסיבי ב„דב-רים קטנים“. דרך אחרת אִין. היסודות הידועים המה: משמעת, רמה גבוהה של שדאות, שימוש בנשק וכושר גופני, אלה, כשהם משולבים בבטחון עצמי של כל לוחם ומוראל גבוה — הם-הם בחניו האמתיים של המפקד; כי הרי הם תוצאה של מנהיגות טובה — ורק של מנהיגות טובה.

במרחק רבי-מדי ממנו (אולי בגלל חוסר-בטחון, או מחמת חוסר חיסון-קרב — אולי גרם פעם תרגיל-אש-חיה לנפגעים בין המתאמנים, ופגע בהרגשת-הבטחון של החייל — או מחמת חוסר תרגול מספיק). אם כזאת יקרה, כי אז תהיינה האבידות גדולות; כי מן הרגע בו הועתקה כבר האש הלאה, לעומק, מספיק האויב שבעמדות-הקדמיות להתאושש, לחזור לפעור לה — ולפגוע במסתערים. לפעמים נגרמות אבידות למרות שהגייסות המסתערים התקדמו לפני-כן קרוב לאש המסייעת; אלא שכאשר היא מועתקת — אין הם מנצלים מיד את עצמת-אש-הם כדי להוסיף ולהתקדם במהודק בעקבותיה. במקרה כזה מתאושש האויב עד מהרה, והאבידות בקרב כוחותינו רבות. נכון, גם מצב זה ידוע — ובכל זאת...

● מצב ששי נוצר כאשר חסרים — לפרט, ליחידה ולעוצבה — אימוני-לילה. מחמת חוסר בטחון בלילה גוברת אוי הנטיה לנוע ולהלחם ביום — וכל יתרונו של הלילה כמסתור, עקב כך שבתנאים אין אש היריב תכליתית, מתבזבז לירק; וידוע גם ידוע כי האבידות בקרב-יום הן גדולות מאלו של קרב-לילה.

● מצב שביעי אשר יוזכר כאן הוא זה שבו חסר לכוח התוקף עומק מספיק. העדר העומק מגדיל את הסכנות המפקד

פינת הפלס

נוגלה-נוקשים טרנזיסטורי

עוד אנוצעי לפריצת שדות-מוקשים

ישנן גם כיום בעיות מסוגה של „ביצת קולומבוס“, הנראות כפשוטות ביותר — ואולי יש להן פתרון פשוט — אך נראה שלא פשוט למצוא פתרון ממשי וישים. כזו היא הבעיה של פריצת שדות-מוקשים. הפתרון שנועד להקל סוגיה קשה זו על החייל-הרגלי השבדי מבוסס על צירוף של גורמים שונים. ביסודו — פתיל 150 מטר אורכו — ו-75 קילוגרם משקלו (דהיינו — חצי קילוגרם למטר אחד של נתיב פרוץ). השרוך מוטל קדימה באמצעות רקטה (בקוטר 10.3 ס"מ, 8 ק"ג משקלה) — והוא נישא באמצעות מצנח. כדברי מטפחיו השבדיים, התקנת כלי-ההטלה לירי — וכאן אחד השיקולים העיקריים בהערכת האמצעי החדש — אינה מצריכה אלא דקה אחת.

ה„הזערה“ (מיניאטוריציה בלע"ז), אשר התפתחה האלקטרוניקה אפשרה אותה בשטחים רבים של ציוד וטכניקה צבאיים, מתחילה לתת את אותותיה גם בשדה גילוי המוקשים וסילוקם — שדה שתמיד היה, כידוע, לא רק רווי-דמם של הנפגעים הרבים, מן העוסקים בו, אלא רווי-זיעה, בגלל כובד המכשירים ומאמץ תפעולם. הטרנזיסטור — הוא שיקל מעתה לא רק על ההקשבה לאלחוט אלא גם על „ראיה“ של המוקש הסמוי. הכלי החדש — שמשקלו רק חצי מזה של קודמו במלחמת-קוריאה, אשר פותח על-ידי צבא ארה"ב, רגיש הן למוקשי-מתכת והן לאלה שמיכלם עשוי עץ או חומר-פלסטי — שכן רגישותו קשורה גם בחצורתו של העצם החבוי הקטלני. אף תיקונו המהיר בשדה-הקרב יהיה פשוט הרבה יותר; כי מבנהו מאפשר לבצע החלפת חלקים בו על-ידי „החלפת מכללים“, לפי הודעה המסתמכת על רשימה-קבועה של סימני-צבע.